

U razgovoru sa Miljojkom, iskusnim poljoprivrednim praktičarem, saznali smo kojim gajenim biljkama on daje prednost u sopstvenoj proizvodnji.

Kada ste počeli da se bavite poljoprivrednom proizvodnjom i koje kulture dominiraju na vašim površinama?

- Počeo sam da radim 1984. godine, kada sam došao u stan koji je u dvorištu imao objekte za gajenje životinja. Najpre sam uzeo jedan lanac zemlje na godinu za svoje potrebe, da ne bih kupovao po selu džakove kukuruza za domaće životinje. Inače, ja nemam značajno veliku površinu zemlje, a na onoj površini koju obrađujem uzgajam ozime useve i okopavine.

Poštujete li kompletnu agrotehniku i sa kojim problemima u proizvodnji se najčešće susrećete?

- Poštujem agrotehničke mere koliko mi finansije dozvoljavaju. Pošto imam malo zemlje, nema problema da postignem punu agrotehniku. Gajim svinje i redovno oko 300 tovnih pilića godišnje, pa tako ratarsku proizvodnju forsiram za proizvodnju mesa.

Koje povrtarske biljke uzgajate u plasteniku?

- Imam baštu, ali blizina hemijske industrije mi je pravila problem da održim zdravstveno stanje povrća, pa sam podigao plastenik na 150 kvadrata. Plastenik podmiruje moje potrebe za povrćem, mada uvek malo pretekne i za druge. Uzgajam oko 250 struka paradajza, luk, a u jesen spanać. Zelenu salatu poslednjih godina ne gajim jer je neisplativa zato što je preplavila tržište ponude. Spanać očekujem u martu mesecu.

Imate li tržiše za svoje proizvode?

Kako povrće, tako i meso, prodajem uglavnom po komšiluku, ljudima koji me poznaju, a po nešto ostane i za pijacu.

Može li od poljoprivrede da se živi?

- Pošto sam iz poljoprivredne struke, nije mi teško da zaključim da je sve teže. Često pravim poređenja sa osamdesetim godinama prošlog veka. Tada su "maksimaši" (17 lanaca zemlje) lepo živeli. Imali su dobar standard, ali sada su se privredni odnosi promenili, industrijska i poljoprivredna proizvodnja su izgubile trku, pa se zaključak sam nameće, a to znači da sa malim površinama ne može da se opstane.

Aktuelno

Stanje ozimih useva u našem ataru je zadovoljavajuće. Oranje je odavno završeno i vlada period mirovanja koji će potrajati sve do kraja februara, kada postane aktuelna prihrana ozimih žita. Ovaj period odmora starčevački poljoprivrednici će iskoristiti da se pripreme za dolazeću sezonu posećujući stručna savetovanja ne bi li saznali što više o agrotehničkim merama kojima

iz godine u godinu unapređuju proizvodnju, a susret sa stručnjacima će pomoći da se opredele za odgovarajući sortiment gajenih biljaka.

Savet

Prva rana prolećna setva na ne tako velikoj površini, ali podjednako važna jeste setva jarih useva: jara pšenica, jari ječam i jari ovas. Ove žitarice su namenjene za gajenje na zemljištima slabije plodnosti, u brdskom području ali se mogu gajiti i u ravnici. Seju se u rano proleće tj. krajem februara i početkom marta u zavisnosti od vremenskih uslova. Sve agrotehničke mere namenjene ozimim žitaricama važe i za jare. U toku vegetacije treba primenjivati sve mere nege (prihranjivanje, zaštita) kao kod ozimih žitarica. Ovde ćemo navesti i opisati neke zanimljive sorte iz domaćih selekcionarskih kuća, sa većom pažnjom prema sortama ječma. Iako se jara pšenica u našem ataru gotovo ne seje, izdvajamo Nevesinjku koja je fakultativna sorta i može se sejati od oktobra do marta. Dobrog je prinosa i kvaliteta. Količina semena za setvu je 220-240 kg/ha. Uz Nevesinjku, treba spomenuti i Veneru. Dinarac je rana i veoma rodna sorta ječma, dobre otpornosti na poleganje. Odgovaraju mu zemljišta različite plodnosti i kvaliteta. Količina semena za setvu 180-200 kg/ha. Pek je jari dvoredi pivski ječam. Veoma je rana sorta sa odličnom otpornošću na poleganje i tolerantnosti prema važnijim bolestima. Masa hiljadu zrna je oko 46g, a hektolitarska masa 72-74 kg. Sadržaj proteina u zrnju iznosi do 12,5%, a sadržaj finog ekstrakta u sladu 79-81%. Adaptabilna je sorta koja dobar prinos i kvalitet postiže u različitim uslovima proizvodnje. Viktor je jari pivski ječam. To je srednje kasna sorta, ima odličnu otpornost na poleganje i tolerantnost na nedostatak vlage. Odlične je otpornosti na bolesti, a udeo zrna prve klase iznosi oko 94%, masa 1000 zrna oko 51g i hektolitarska masa oko 77 kg. Sadržaj proteina 10-11%, a sadržaj finog ekstrakta 80-81%. Viktor se preporučuje za gajenje u svim područjima i predstavlja odličnu sirovinu za proizvodnju slada.

Novosadski 448 je jari pivski ječam. To je kasna sorta koja dobro ponosi nedostatak vlage i odlične je otpornosti na bolesti. Udeo zrna prve klase oko 94%, hektolitarska masa oko 78 kg, a masa hiljadu zrna oko 50g. Sadržaj proteina je oko 10%, sadržaj finog ekstrakta oko 83%. Zahteva ranu setvu. Preporučuje se za tipična područja i zemljišta za proizvodnju jarog pivskog ječma. Odlikuje se odličnim tehnološkim kvalitetom. Novosadski 456 je jari pivski ječam. Ovo je srednje rana sorta, srednje otporna na poleganje i dobro otporna na bolesti. Masa 1000 zrna iznosi oko 48g, hektolitarska masa oko 70-75 kg, a sadržaj finog ekstrakta preko 80%. Novosadski 456 je sorta stabilnog i visokog prinosa i dobrog kvaliteta zrna. Preporučuje se za tipična područja i zemljišta za jari pivski ječam. Sorte jarog ovsa koje ćemo ovde spomenuti su: Dunav, Slavuj i Rajac. Ovo su veoma visoke sorte, 100-110 cm visine, a imaju odličnu otpornost na poleganje. Imaju visok potencijal za rodnost i veoma su stabilne i kvalitetne. Količina semena za setvu je 140-160 kg/ha. Dunav je rana sorta jarog ovsa. Ima odličnu otpornost na poleganje i masa 1000 zrna oko 30-35g. Hektolitarska masa je oko 45kg, sadržaj proteina 13-15%, a sadržaj masti 4-5%. Dunav ostvaruje visoke prinose na svim tipovima zemljišta. Dobar je kao usev za združenu setvu. Priznat u Bosni i Hercegovini pod nazivom Jelena.

Zanimljivost

Da bi tov pilića bio racionalniji, uvode se nove metode rada i proizvodnje. Jedna od njih je odvajanje pilića po polu i odvojeno tovljenje pilića i kokica. Odvajanje po polu obavlja se odmah

posle leženja. U praksi se primenjuju dve metode odvajanja pilića po polu. Prva je prema primarnim perima na krilu pileta, ako hibrid ima to svojstvo, a druga je tzv. japanska metoda - preko analnog otvora. Ova metoda je spora i skupa.

Tov pilića odvojeno po polovima pruža brojna prednosti u poređenju s držanjem oba pola zajedno. Petlići brže rastu, kraći je i proces tova, brže pristižu za klanje i broj turnusa je veći. Potrebe petlića za hranljivim materijama su drugačije od potreba kokica, pa se u odvojenom tovu može primeniti odgovarajuća ishrana. Razlika je i u osetljivosti na oboljenja koja prate tov, te su i mere preventive različite. Zbog svih prednosti odvajanja jednodnevnih pilića po polu, povećanju proizvodnje i njene ekonomičnosti, ova mera se sve više primenjuje.

Tržište

Krompir.....	20 din/kg
Šargarepa.....	50 din/kg
Kupus.....	40 din/kg
Crni luk.....	30 din/kg
Beli luk.....	200 din/kg
Jaja.....	10-12 din/kom
Sir.....	300 din/kg
Jabuke.....	30-40-50-60 din/kg
Orasi (očišćeni, pakovanje ½ kg).....	400 din
Suve šljive.....	200 din/kg
Suve smokve.....	250 din/kg
Banane.....	90 din/kg
Pomorandže.....	70 din/kg
Bagremov med.....	400 din/kg
Livadski med.....	350 – 400 din/kg

Pijačni dani u Starčevu su svakog četvrtka i nedelje.